

20

Responsible Care 20 vuotta
Responsible Care 20 years

Responsible Care - Kestävän kehityksen suunnannäyttäjä

Responsible Care
Sitoudumme kestävään kehitykseen

Responsible Care - Kestävän kehityksen suunnannäyttäjä

Kemianteollisuuden kansainvälinen Responsible Care -ohjelma on teollisuuden pitkäikäisin vapaaehtoinen kestävä kehitystä tukeva ohjelma.

Suomessa Responsible Care on jo 20 vuoden ajan ollut kemian alan toiminta- ja ajattelumalli kestävä kehityksen kysymyksissä.

Kolmannelle vuosikymmenelleen Responsible Care lähtee kestävyuden suunnannäyttäjänä.

Responsible Care -ohjelman myötä saavutetut tulokset ovat syntyneet järjestelmällisesti arjen teoilla ja jakamalla parhaita käytäntöjä, jatkuvasti suorituskyyä parantaen. Tuloksia seurataan systemaattisesti mittareilla, jotka kattavat kemianteollisuuden koko toimintakentän. Lisätietoja Responsible Care -ohjelmasta ja saavutettujen tulosten tekijöistä löytyy osoitteessa www.chemind.fi

Responsible Care -ohjelman katse on nykyisissä ja tulevaisuudessa haasteissa. Ohjelmaa käynnistettäessä pääpaino oli tuotannon päästöjen vähentämisessä. 2010-luvulla keskiössä ovat luonnonvarojen kestävä käyttö, energia- ja materiaalitehokas sekä turvallinen tuotanto, hyvinvoiva henkilöstö, vastuu tuotteesta koko elinkaaren ajan sekä avoin sidosryhmäyhteistyö. Näissäkin tulokset tehdään tavoitteellisella arjen työllä, askel askeleelta.

**Toimitusjohtaja Timo Leppä,
Kemianteollisuus ry:**

"Uskon, että paras tapa viedä asioita eteenpäin, on monipuolinen vuoropuhelu. Suomalaisen kemianteollisuuden ominaispiirre on kyky ja tahto työskennellä yhteistyössä hyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Siitä olen ylpeä."

Suomessa Responsible Care tähtää 2010-luvulla yhä parempiin tuloksiin hyödyntämällä kansallista erityispiirrettämme: työnantaja- ja palkansaajajärjestöjen hyvää yhteistyötä.

Kemianteollisuus ry, TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry, Ammattiliitto Pro ry ja Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry järjestivät yhteisen tulevaisuusseminaarin Vantaalla 19.9.2012. Tilaisuudessa etsittiin yhdessä keinoja, joilla Suomessa toimiva kemianteollisuus etenee kestävä kehityksen suunnannäyttäjänä.

Mitkä ovat kestävyuden haasteet ja mahdollisuudet? Mitä vastuullisuus on arjen tekoina?

Kemia mahdollistaa luonnonvarojen tehokkaan ja kestäväen käytön

- kemia luo asiakkaille lisäarvoa

Luonnonvarojen kestävässä käytössä kemianteollisuus on avainasemassa. Tämä edellyttää paitsi luonnonvarojen nykyistä kestävämpää käyttöä, myös uusien raaka-aineiden ja teknologioiden käyttöönottoa.

Responsible Care -ohjelma tarjoaa yrityksille perusteet luonnonvarojen säästävien, kestävien ratkaisujen tarjoamiseen asiakkailleen. Kemian ratkaisuilla luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä voidaan luoda uutta liiketoimintaa. Kemian ratkaisut esimerkiksi bio-, mineraali- ja vesitalouteen ovat keskeisiä. Näyttöä on jo nyt ratkaisusta ravinteiden ja materiaalien kierrätyksessä, vedenpuhdistuksessa sekä biopolttoaineiden ja energian tuotannossa.

Tulevaisuusseminaarin satoa

19.9.2012

Lisäarvoa asiakkaille kemiasta

- Panosta tuotekehitystyöhön.
- Tunnista keinot, millä tavoin tuotteesi luovat lisäarvoa asiakkaillesi.
- Solmi kumppanuushankkeita asiakkaiden kanssa - kemialla kohti "nollajalanjälkeä".
- Mieti ideoita ja tapoja tehdä asiat uudella tavalla.
- Muista: kemia on ratkaisu, ei ongelma.

Kestävä ja turvallinen tuotanto

Responsible Care -ohjelma tarjoaa yrityksille perusteet oman toiminnan energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen. Yritysten tuotannon materiaali- ja energiatehokkuuden maksimoinnissa ja toisaalta jätteen määrän minimoinnissa on saavutettu merkittäviä tuloksia. Tehostamistavoitteissa on löydetty myös uutta potentiaalia. Merkittäviä tuloksia voidaan saavuttaa yksinkertaisillakin keinoilla.

Kemianteollisuus on vahvasti mukana kansallisessa vapaaehtoisessa energiatehokkuussopimusjärjestelmässä. Omaehtoinen työ energiatehokkuuteen painottuvassa CARE+ :ssa yhdessä Motiva Oy:n tarjoaman

energiatehokkuusneuvonnan kanssa tukee kansallisten ja EU-tasoisten velvoitteiden täyttämistä. Myös materiaalitehokkuuden edistämiseksi vastaavanlainen yhteistyö on viriämässä.

Turvallisuuden jatkuva parantaminen on yksi suomalaisen Responsible Care -ohjelman painopisteistä. Tapaturmien välttäminen on osa perusturvallisuutta, joka puolestaan on tärkeä työhyvinvoinnin tekijä. Vuosien varrella Responsible Care -yhteistyötahot ovat panostaneet turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

**Työsuojeluvalltuutettu
Eero Suojanen, Kiihto Oy:**

"Uskon, että parhaat saavutukset tulevat yhteistyöstä, eivät yksilösuorituksista. Tämä pätee myös turvallisuuteen."

Tulevaisuus- seminaarin satoa

19.9.2012

Saavutetut tulokset ovat merkittäviä, mutta vielä kaukana tavoitteesta eli nollassa tapaturmasta.

Yrityksissä työtä turvallisuuden parantamiseksi tehdään päivittäin, monin keinoin ja työkaluin. Responsible Care -ohjelman toimintatapa parhaiden käytäntöjen jakamisesta ja erilaiset yhteistyöverkostot auttavat tässä arkisessa työssä.

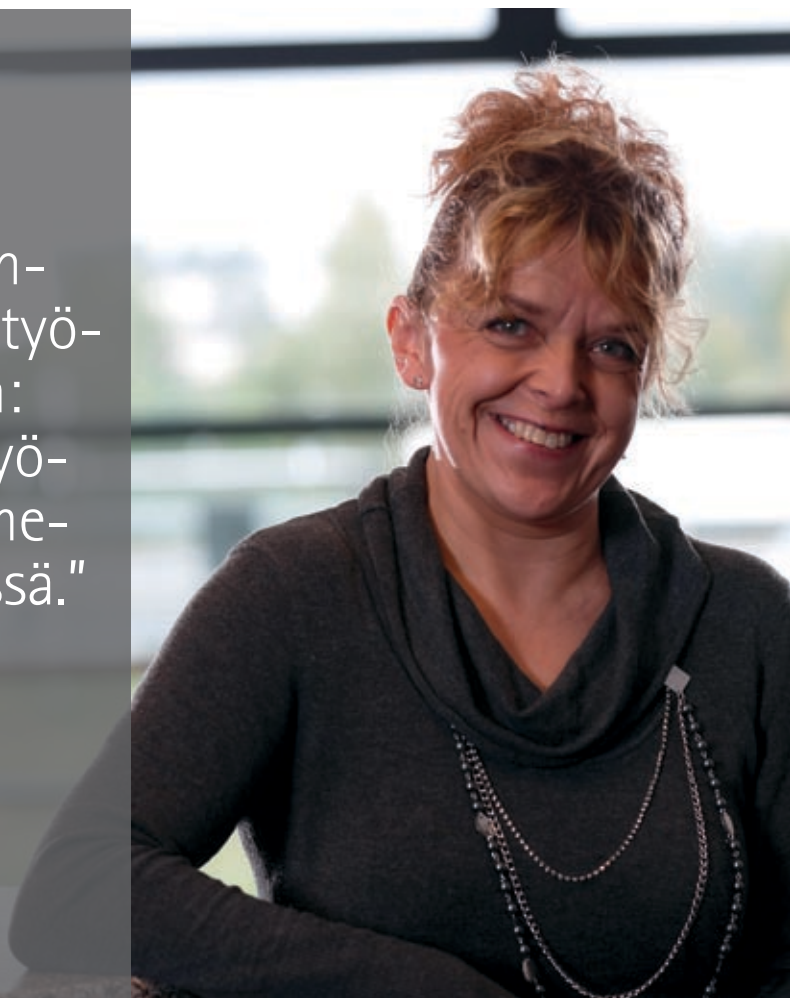
Kemianteollisuuden tavoite nollassa tapaturmasta on vaikea, muttei mahdoton saavuttaa. Työskentelemällä yhdessä on tavoite askeleen lähempänä.

Kohti entistä kestävämpää tuotantoa

- Ota koko henkilöstön osaaminen ja ideat käyttöön.
- Monesti prosessissa asuu suuri viisaus.
- Palkitse hyvistä työstä.
- Ota energia- ja materiaalitehokkuuden edistämisen työkalut tehokäyttöön. Järjestä yhteisiä koulutustilaisuuksia.
- Aseta omalle toiminnallesi korkeat sisäiset tavoitteet - ole askeleen edellä kiristyvää säädösympäristöä.
- Huolehdi työolojen turvallisuudesta.

Laborantti Sari Seppä,
Teknos Oy:

"Korostan tiedonkulun tärkeyttä työturvallisuudessa: että on oikeat työkalut ja oikeat menetelmät käytössä."

Kestävät ja turvalliset tuotteet

Kemianteollisuudessa tuotteiden vastuullinen valmistaminen ja käyttö koko niiden elinkaaren ajan on suunta, johon kuljetaan. Responsible Care -ohjelma edistää nykyistä laajempaa vastuullisuusajattelua. Tuotteiden valmistajien ja asiakkaiden keskinäinen kumppanuus edistää tätä kokonaisvaltaista ajattelua ja parhaiden käytäntöjen leviämistä.

Responsible Care-ohjelman jatkuvaan parantamiseen, tuoteketjun hallintaan ja hyvien käytäntöjen vaihtamiseen keskittyvän kokonaisvaltaisen tuotevastuuajattelun perustaa kutsutaan Global Product Strategyksi. Se on koko tuoteketjun kattava strategia, jonka tavoite on varmistaa tuotteiden ympäristö-, terveys- ja turvallisuusnäkökohtien huomioiminen koko elinkaaren ajan. Keskeinen elementti on informaation kulkeminen tuoteketjussa.

**Tehdaspäällikkö Kimmo Kamppinen,
Dynea Chemicals Oy:**

“Turvallisuus on aina tapetilla. Haasteen näen siinä, kun turvallisuutta parannetaan kustannustehokkaalla tavalla. Tähän on vain löydettävä balanssi.”

Tulevaisuus- seminaarin satoa

19.9.2012

Kohti turvallisempia ja kestävämpiä tuotteita:

- Toimi yhteistyössä raaka-ainetoimittajien ja asiakkaidesi kanssa. Varmista tiedonkulku arvoketjussa.
- Selvitä, arvioi ja hallitse tuotteisiin ja tuoteketjuihin liittyviä riskejä. Varaa tähän työhön riittävät resurssit.
- Varmista, että elinkaariajattelu hallitaan. Tunnista tuoteketjujen kriittiset pisteet kestävyuden kannalta. Hanki riittävät tiedot oman toimintasi ja tuotteidesi elinkaari-vaikutuksista (vähintään elinkaari-inventaariotiedot).
- Viesti avoimesti, jaa tietoa eri sidosryhmille, järjestä koulutusta ja tapaamisia. Viesti myös kouluille ja oppilaitoksille.
- Muista: raaka-aineet tai tuotteet eivät automaattisesti ole kestäviä, mutta on olemassa kestävästi hallittuja raaka-aineita ja tuotteita.

Avointa yhteistyötä, verkostoja ja viestintää

Responsible Care on verkosto, jossa tietoa ja hyviä kokemuksia jaetaan jatkuvasti ja avoimesti. Sidosryhmäyhteistyössä hyödynnetään ajankohtaisia teemoja. Ohjelmassa etsitään aktiivisesti uusia tapoja viestiä toimialan työstä kestävyiden saralla.

Ympäristö- ja työsuojelupäällikkö
Hannu Ukkonen, Ekokem Oy Ab:

"Yrityksen arvot on jalkautettava teoiksi ja teot viesteiksi. Kumppanuuksissa ja verkostoitumisessa on kaikilla opittavaa. Avoimuudessa on menty selkeästi parempaan suuntaan."

Mikä kestävä kehitys?

Kestävä kehitys määriteltiin vuonna 1987. Sillä tarkoitetaan maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämäärä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tällöin ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Vuosien varrella kestäväan kehitykseen liittyvä politiikka on kasvanut kattavaksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi.

Kemianteollisuus on avainasemassa kestäväan kehityksen edistämisessä. Kemianteollisuuden tarjoamilla ratkaisuilla voidaan edistää kaikkia kestäväan kehityksen elementtejä: taloutta, ihmistä ja ympäristöä.

Tulevaisuus-seminaarin satoa

19.9.2012

Kohti parempaa yhteistyötä ja viestintää:

- Raportointia kehitetään jatkuvasti yhteistyössä. Uusille painopistealueille tarvitaan uusia mittareita. Jatkuva parantaminen on sekä periaate että käytäntö.
- Toimialan sisäistä vertailtavuutta kehitetään, jotta yhteistyö saadaan entistä kattavammaksi. Hyvät käytännöt halutaan hyödyntää nykyistä tehokkaammin.
- Kestävyyteen liittyvä informaatio halutaan kiinteäksi osaksi yritysten viestintää.
- Työnantaja- ja palkansaajajärjestöjen yhteisillä kampanjoilla, koulutus- ja kehityshankkeilla viedään ohjelmaa eteenpäin ja haetaan näkyvyyttä.
- Viranomaiset ovat tärkeä sidosryhmä kaikille kemian alan yrityksille. Responsible Care on kemianteollisuuden lippulaiva ja käyntikortti viestittäessä kestävästä kehityksestä viranomaisille.

Responsible Care - Kansain- välisesti paikallinen

Responsible Care -ohjelma käynnistettiin vuonna 1985 Kanadassa. Yli 50 maahan levinnyttä ohjelmaa toteutetaan paikallisesti, kansallisesti ja globaalilla tasolla. Maailmanlaajuisesti Responsible Care -ohjelmaa koordinoi kemianteollisuuden järjestö ICCA (International Council of Chemical Associations), Euroopassa kemianteollisuuden järjestö Cefic (European Chemical Industry Council).

Suomen kansallinen ohjelma käynnistyi vuonna 1992. Sitä koordinoi Kemianteollisuus ry. Suomessa toimivat kemianteollisuuden jäsenyrytykset sitoutuvat kansalliseen Responsible Care -ohjelmaan.

**EHSQ Manager
Terttu Saukko-Vähämäki, Kemira
Chemicals Vaasa:**

"Vastuullisuus on loppujen lopuksi hyvin yksinkertaista: huolehdin itsestäni ja työkaverieni turvallisuudesta. Kaikin tavoin."

Kansainväliset Responsible Care Global Charter ja Global Product Strategy toimivat ohjelman ohjenuorina, joita kukin maa muokkaa kansallisten olosuhteidensa mukaisesti. Näin toteutetaan mallia "Ajattele globaalisti, toimi paikallisesti".

Peruskirja Global Charter keskittyy koko yhteiskuntaa koskeviin haasteisiin, kuten kestävään kehitykseen, kokonaisten tuoteketjujen hallintaan, toimintojen läpinäkyvyyden lisäämiseen ja eri maiden kansallisten ohjelmien yhdenmukaistamiseen.

Global Product Strategy (GPS) on kokonaisvaltaisen tuotevastuuajattelun perusta, jossa keskeinen elementti on tiedon kulkeminen tuoteketjussa. Koko tuoteketjun kattavan strategian tavoitteena on varmistaa tuotteiden ympäristö-, terveys- ja turvallisuusnäkökohdat niiden elinkaaren ajan.

Toimitusjohtaja Christer Landgren,
DuPont Suomi Oy:

"Johtaminen on aina esimerkillistä toimintaa, sitä että vaatii itseltään saman kuin muilta."

chemind.fi

Kemianteollisuus ry
PL 4, 00130 Helsinki
Puh. 09 172 841
www.chemind.fi

TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry
Siltasaarencatu 2
00530 Helsinki
Puh. 09 773 971
www.teamliitto.fi

Ammattiliitto Pro ry
Selkämerenkuja 1A, PL 183 00181
Helsinki
Puh. 09 172 731
www.proliitto.fi

Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry
Ratavartijankuja 2
00520 Helsinki
www.ytn.fi